

Tanuló szervezet – feladatok és lehetőségek, **aktualizálás**

Intézményfejlesztés – úton a tanuló szervezet felé

A dokumentumban szerepelnek a késő tavaszi megyei konferenciákon bemutatott feladatok és határidők. A májusban megjelölt, közeli határidőket, amelyekhez kapcsolódó feladatokat már teljesítettünk, **sárgával** jelöltük. A módosított határidők, korrigált vagy új feladatok **bordóval írva** szerepelnek a szövegben.

Alapvető cél: a tanuló szervezeti kompetencia fejlesztés intézményfejlesztési kontextusának standardizációja. Regionális kutató-fejlesztő hálózat építése, a szervezeti kapacitások növelése. A fejlesztések továbbképzésekkel (rövid képzések és pedagógus szakvizsgát adó képzések) történő támogatása. Segítség nyújtása a pedagógus életpályán történő előrehaladáshoz, a kompetenciaszintek értelmezéséhez, diagnózisához, fejlesztéséhez.

Célok:

1. A dél-alföldi régió köznevelési rendszerének és felsőoktatási intézményeinek együttműködése, ennek részeként olyan kutatási-fejlesztési hálózat kialakítása, ami támogatja az intézményekben zajló nevelés-oktatás eredményességét, hatékonyságát az intézmények tanuló szervezetté válásának elindításával. A projektteam segíteni kívánja a tényekre épülő szervezeti diagnózis és -fejlesztés megvalósítását, a köznevelési intézmények tudásmenedzsment tevékenységének javítását, ehhez diagnosztikus és fejlesztő eszközök, eljárások kidolgozásával, validálásával és az eredmények alkalmazásával járul hozzá.
2. A kutatás-fejlesztési projektelemben részt vevő intézmények kiindulási állapotának figyelembevételével az intézmények elindítása a tanuló szervezetté válás útján. A fejlesztés diagnózisra épülő konkrét fejlesztési terv kidolgozását és annak megvalósítását célozza meg. Egy regionális mintán történő fejlesztés katalizálhatja a többi intézményben is a változást. A régiós fejlesztést országos, reprezentatív mintán zajló kutatás egészíti ki.

Fő tevékenységek: A tanuló szervezetek fejlesztést célzó projektteam két részelemből áll, amelyek részben egymással párhuzamosan, részben egymáshoz kapcsolódva tervezettek. Ezek: a) szervezeti diagnózisra épülő szervezetfejlesztés megvalósítása az iskolák legbelső és középső körében (15+80 intézmény); a tanuló szervezeti jellemzők alapján mérőeszközök készítése a tanuló szervezetté válás folyamatának feltárására és fejlesztésére, az eszközök és eljárások kipróbálása, validálása és bemérése országos reprezentatív mintán.

A pedagógus életpályán való előrehaladást támogató projektteam célja az életpálya egyes szakaszaihoz kapcsolható kompetenciák értelmezése és meghatározása, a szintekhez illeszkedő, fejlesztő célú mérőeszközök kidolgozása, kipróbálása, az intézmények számára elérhetővé tétele.

A tevékenységek részletezése – tanuló szervezet

- a) A 15 kiválasztott intézményben szervezeti diagnózis készítése
  - a. Szervezeti hatékonyságot és kultúrát felmérő kérdőív kitöltés a tantestület tagjai által
    - i. Kitöltők: a tantestület minden tagja
    - ii. Határidő: 2014. június 15.**
  - b. Viselkedési teszt kitöltése a személyes kompetenciák (jellemzők, erősségek) felmérése érdekében
    - i. Kitöltők: a tantestület minden tagja

- c. A tanuló szervezeti fejlesztés megvalósítása tanácsadói támogatással, a tanuló szervezetté válást, a fejlődés nyomon követését, az iskola hozzáadott értékét vizsgáló **eszközrendszer** (on-line kérdőívek, interjútervek, megfigyelési tervek, dokumentumelemzési tervek stb.) **alkalmazása**
  - i. Résztvevők: a tantestület az intézményi munkacsoport tervezése, valamint a KÖVI által végzett adatfelvétel (kérdőívek, interjúk, dokumentumelemzés, megfigyelés) ütemezés szerint
  - ii. Ideje: 2014. október-2015. május
    - 1. **Módosított ideje: 2015. január 1 – június 30.**
- d. Záró workshop a tapasztalatok megosztására
  - i. Résztvevők: intézményenként 2-3 fő, valamint a tanácsadók és a tanuló szervezet támogató, értékelő eszközrendszerének, modelljének fejlesztői
  - ii. Ideje: 2015. május vége, június eleje VAGY **2015. szeptember eleje**
- e. Esettanulmányok: 4 kiválasztott intézmény fejlesztési tapasztalatának rövid bemutatása
  - i. Készítik: az intézményi munkacsoport
  - ii. Ideje: 2015. április VAGY **augusztus**
- f. Az iskolának nyújtott támogatás
  - i. Tanácsadói támogatás (36 kontaktóra a folyamat során)
    - 1. **Ideje: 2014. november 10 – 2015. szeptember 30.**
  - ii. 30 órás felkészítés intézményenként 2 fő részére a tanuló szervezetté válás tervezésére, a folyamat irányítására
    - 1. **Módosított ideje: 2014. november 10 – december 12.**
  - iii. Webes kapcsolattartás, tudásmegosztás
    - 1. **A projekt ideje alatt előre történő egyeztetéssel.**
- d) Szervezetfejlesztési terv készítése a tanuló szervezetté válás elindítására, a fejlesztés megvalósítása (**67** intézmény)
  - a. 2X4 órás, webinárium formában tartott, felkészítő program az intézmények vezetése számára, intézményenként 2-3 fő részvételével (**134-201** fő). Az első a tanuló szervezeti jellemzők bemutatását, a fogalmak és a fejlesztési folyamat tisztázását szolgálja. A második támogatást ad a vezetésnek ahhoz, hogyan készítsék el a fejlesztési tervüket a diagnózis alapján. A fejlesztési tervek elkészítését 4 óra internetes tanácsadás támogatja.
    - i. **Ezt a felkészítést kontaktórák képzés váltja ki, 30 óra.**
    - ii. **A szervezetfejlesztési tervet az intézményi csoportok készítik el (külön díjazással járó feladat), amit webes tanácsadás támogat.**
    - iii. **Ideje: 2014. december 31.**
    - iv. Résztvevők: intézményenként 2 fő, akik az intézményi szintű fejlesztéseket irányítják
    - v. A webináriumot tartják: tanácsadók
    - vi. Ideje: 2014. szeptember-október
      - 1. **Ideje: 2014. november 10 – december 12.**
      - 2. **A webinárium tervezése a tanácsadókkal egyeztetve történik.**
  - b. A tanuló szervezetté válás útján történő elindulást és előre haladást célzó szervezetfejlesztés elindítása, megvalósítása, amit a tanév során támogató 2

egynapos műhelyek támogat. Az intézmények 2-3 fős csoportjai tanácsadói támogatással dolgoznak a fejlesztési programjukon, és osztják meg tapasztalataikat egymással. A folyamatban részt vesznek a tanuló szervezeti fejlesztésben már tapasztalattal rendelkező 15 iskola képviselői is.

- i. Résztvevők: a 67 intézményből a fejlesztés irányító 2-3 fős csoport, a 15 másik iskola egy-egy képviselője, a szervezetfejlesztést támogató tanácsadók
  - ii. Ideje: várhatóan 2014. november vége, 2015. március/május vége
    1. Módosított ideje: 2015. január 1 – szeptember 30.
- c. A tanuló szervezeti fejlesztés megvalósítása tanácsadói támogatással, a tanuló szervezetté válást, a fejlődés nyomon követését, az iskola hozzáadott értékét vizsgáló eszköztrendszer (on-line kérdőívek, interjútervek, megfigyelési tervek, dokumentumelemzési tervek stb. alkalmazása)
- i. Résztvevők: a tantestület az intézményi munkacsoport tervezése, valamint a KÖVI által végzett adatfelvétel (kérdőívek, interjúk, dokumentumelemzés, megfigyelés) ütemezés szerint
  - ii. Ideje: 2014. október-2015. május
    1. Módosított ideje: 2015. február 1 – június 30.
- d. Webkonferencia a tapasztalatok és eredmények megosztására
- i. Résztvevők: az intézményi fejlesztés irányító csoportok tagjai, tanácsadók
  - ii. Ideje: 2015. május
    1. Módosított ideje: 2015. június VAGY szeptember
- e. Esettanulmányok: 4 kiválasztott intézmény fejlesztési tapasztalatának rövid bemutatása
- i. Készítik: az intézményi munkacsoport
  - ii. Ideje: 2015. április VAGY augusztus
- f. Az iskolának nyújtott támogatás
- i. Két webinárium a tanuló szervezet fogalmának értelmezéséhez, a fejlesztési terv elkészítéséhez
    1. A két webinárium megmarad támogatási formaként, de a fejlesztési terv elkészítését 30 órás képzés segíti.
  - ii. Négy óra webes tanácsadás a szervezetfejlesztési terv elkészítéséhez
    1. Ideje: a tanácsadókkal egyeztetve
  - iii. Webkonferencia a tudásmegosztás érdekében
    1. Későbbiekben tervezve, a tanév végén várható
  - iv. Webes kapcsolattartás, tudásmegosztás
    1. Folyamatos

A projekt időtartama alatt – döntően a 2015. január-szeptember időszakban – tervezünk további célirányos fejlesztéseket, vizsgálatokat (pl. kiégés jelensége és megelőzési lehetősége a pedagógus szakmában, a vezetés stílusa és hatása a szervezeti működésre, szervezeti tanulás és a tanulószervezetek hatása a diákok döntési kultúrájára, reflektív pedagógia stb.). A tervezett kutatási projektelemeket a KÖVI szakmai támogatásával és irányításával mesterszakos hallgatók, valamint posztgraduális képzésben részt vevő szakemberek végzik majd.

Minden esetben elvárás, hogy:

- a kutatási projektelemek illeszkedjenek a tanulószervezeti fejlesztéshez;
- a kutatást végzők készítsenek a kutatási projektelemben részt vevő iskoláknak testre szabott visszajelzést.

Az így tervezett kutatási projektelemben való részvételt meghirdetjük az intézmények számára, az ezekben való részvétel egyértelműen javasolt, ezzel együtt önkéntes.

A pedagógus életpálya kompetenciaszintjeinek definiálása, értelmezése, fejlesztő értékeléssel történő támogatása

- A kiválasztott pedagógus szakmák (óvodapedagógus, tanító, gyógypedagógus, mentor) kompetenciaelvárásainak kidolgozása alapján viselkedési teszt alapú kérdőíves vizsgálat végzése – 3 pedagógus szakma, 4 szint, összesen 12 csoport, csoportonként 20 fő –, akiknek a mérés alapján rövid, írásos egyéni és csoportos visszajelzés történik.
  - Résztvevők: a régióból összesen 240 fő pedagógus
  - Ideje: 2014. május – 2014. június 15.**
    - Módosított ideje: folyamatosan mennek ki
- A Pedagógus Életpálya Modell különböző szintjein szükséges kompetenciák azonosítása kérdőíves vizsgálat, három területen (tanító, gyógypedagógus, mentor)
  - Kérdőív felvétel területeként 100 fő, összesen 300 fő pedagógussal a régióból.
  - Ideje: 2014. május – 2014. június 20.**
    - Megjegyzés: megtörtént
- A Pedagógus Életpálya Modell szintjeihez tartozó kompetencivizsgáló mérőeszköz kipróbálása három területen (óvodapedagógus, gyógypedagógus, tanító).
  - Kérdőív felvétel területenként 100 fővel, összesen 300 fő pedagógussal
  - Ideje: 2014. ősz

Képzési lehetőségek

- Egy csoport tanfelügyelői és pedagógus minősítői szakértő képzés (a képzés fejlesztése most kezdődik, akkreditációja az őszre várható)
a. Jelentkezés: 2014. június 15-ig.
- Egy csoport mentorképzés (pedagógusok számára)
a. Jelentkezés: 2014. június 15-ig
- Rövid képzések
  - Későbbiekben, tájékoztatás szerint

Képzési tervek 2015-ben

- Intézményi stratégia, az iskolai agresszió kezelésére és megelőzésére pedagógus szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak: egyéves képzés egy csoportnak (18-20 fő), olyanok számára, akik már rendelkeznek szakvizsgával. Kezdés: 2015. február-március
- Holland-magyar intézményvezető és középvezető, pedagógus szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak: kétéves képzés egy csoportnak (20-30 fő), amelyből az első év a Mentor(h)jáló által finanszírozott. Kezdés: 2015. február-március
- Előzetesen tervezett, még kérdéses képzés: kétéves képzés egy csoportnak (20-30 fő) a tanfelügyelői és pedagógus minősítői szakértői feladatokra történő magas minőségű felkészítés érdekében. Tervezett kezdés: 2015. február-március

d) Rövid képzések:

- a. 60 órás, a vezetés megújulását támogató képzés: Változó világ – változó elvárások. Felkészülés a megváltozott vezetői szerepre.
- b. Várhatóan 2015. első felében több képzés jelenhet meg, elsősorban olyanok, amelyek az innovatív mesterpedagógusi tevékenységek támogatását kívánják segíteni.

A szakvizsgás képzéseket, illetve abból egy évet úgy tudunk a Mentor(h)áló programban megszervezni és finanszírozni, ha a projekt befejezésének idejére (2015. október 31.) a második félév órái is lezajlanak (a vizsgák maradhatnak a vizsgaidőszakra). Ez azt jelenti, hogy a képzéseket részben tömbösítve a tavaszi szünetben, valamint a nyári időszakban kell tartani (június végén vagy augusztus végén). Az időpontok megválasztását – a kialakult gyakorlatnak megfelelően – a megyei tankerületek igazgatóival történő egyeztetés alapján választjuk ki.